ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. Č.**, zastoupený JUDr. Ing. Ondřejem Horázným, advokátem se sídlem Ondříčkova 1304/9, Praha 3, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2015, čj. DSH/3304/15, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 6. 2016, čj. 30 A 66/2015-53,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí průběhu předcházejících řízení

[1] Magistrát města Plzně rozhodnutím ze dne 22. 12. 2014, čj. MMP/270268/14, zamítl námitky žalobce proti provedení záznamu bodů v bodovém hodnocení řidiče, které žalobce podal proti všem záznamům bodů, zejména proti záznamu, kterým bylo dosaženo 12 bodů. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo shora specifikovaným rozhodnutím žalovaného zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) zamítl.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku posuzoval, zda bylo možné zamítnout námitky proti záznamu bodů v evidenční kartě řidiče týkající se přestupku ze dne

27. 10. 2008, přestože nebyl k dispozici příslušný pokutový blok (k dispozici bylo pouze oznámení Policie ČR ze dne 30. 10. 2008, čj. ORHK-16-2251/ČJ-2008-07, o uložení pokuty v blokovém řízení a odpověď Policie ČR na dožádání správního orgánu ze dne 30. 10. 2014, čj. ORHK-16-2251/ČJ-2008-07). Krajský soud uvedl, že v takovém případě je pro soudní přezkum relevantní zejména řidičův postoj k tomu, zda přestupek spáchal, a kvalita oznámení o uložení blokové pokuty. Žalobce v řízení před správním orgánem prvního stupně uvedl jen tolik, že dne 27. 10. 2008 žádný přestupek v obci Blešno nespáchal, a až následně (v doplnění odvolání a v žalobě) se vyjádřil tak, že v obci Blešno nebyl a žádného přestupku se nedopustil. Žalobce nijak nekonkretizoval svá tvrzení. Oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení naproti tomu obsahuje dostatečné množství údajů, které prokazují, že se tam vymezený přestupek dne 27. 10. 2008 stal a že se jej dopustil žalobce; toto oznámení bylo verifikováno sdělením Policie ČR ze dne 30. 10. 2014. Krajský soud proto dospěl k závěru, že údaje obsažené v oznámení Policie ČR ze dne 30. 10. 2008 nebyly zpochybněny a na základě tohoto oznámení o spáchání přestupku bylo možné záznam bodů do registru řidičů provést.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost co do obsahu opřenou o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel namítl, že samotné oznámení je bez dalšího dokazování pro záznam bodů do bodového hodnocení řidiče nedostatečné. Jen podpis na pokutovém bloku je při absenci jiných dokladů důkazem toho, že blokové řízení skutečně proběhlo. I krajským soudem citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, čj. 5 As 39/2010-76, stanovil, že namítá-li účastník řízení o námitkách, že v uvedeném místě a čase přestupek nespáchal, je pouze na správním orgánu, aby prokázal, že účastník řízení svým podpisem potvrdil souhlas s blokovým řízením a s uloženou blokovou pokutou. Dále se stěžovatel vyjádřil ke skartaci pokutových bloků. Je-li doba, po kterou může být pokutový blok na základě uplatněných námitek potřebný k posouzení oprávněnosti námitky, neomezená, pak z úpravy archivace dokumentů vyplývá, že pokutové bloky by neměly být skartovány alespoň do doby, kdy je postaveno na jisto, že už potřeba nebudou. Stěžovateli lze jen těžko klást za vinu, že pokutové bloky byly skartovány.

[6] Stěžovatel namítl, že neexistují žádné nepřímé podklady, tvořící určitý celek ani uzavřený okruh, jak uvedl krajský soud v napadeném rozsudku. Oznámení o uložení blokové pokuty i sdělení Policie ČR ze dne 30. 10. 2014 vychází z informací ze stejného zdroje, a to ze softwarového systému Policie ČR. O uzavřený okruh vytvořený nepřímými podklady by se jednalo, kdyby existoval pokutový blok a případně jiné podklady na záznamech v softwarovém systému Policie ČR zcela nezávislé.

[7] Podle stěžovatele se krajský soud nevypořádal s jeho žalobní námitkou, v níž namítal nelogické závěry správního orgánu, podle kterých je třeba body zaznamenat na základě existence jakéhokoli rozhodnutí, byť by bylo nesprávné. Následně správní orgán popřel smysl řízení o námitkách, neboť uznává pouze odečet bodů na základě zrušení rozhodnutí a nikoli opravu záznamu bodů podle § 123f odst. 3 zákona o silničním provozu. Z těchto důvodů je napadený rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek odůvodnění.

[8] Stěžovatel podotkl, že řízení o námitkách má trestní charakter a záznam bodů je trestem. Důkazní břemeno proto jednoznačně spočívá na správním orgánu. Bylo povinností správního orgánu vyloučit jakoukoliv důvodnou pochybnost o tom, že se stěžovatel na daném místě v předmětnou dobu nacházel a přestupku se tam skutečně dopustil. Stěžovateli nelze přičítat, že nedisponoval důkazem o tom, na jakém místě se dne 27. 10. 2008 nacházel.

[9] Podle stěžovatele krajský soud nebral v úvahu stěžovatelův postoj k tomu, zda přestupek spáchal, resp. „*zlehčoval skutečnost, kdy se stěžovatel začal bránit*“. Tvrzení soudu, že stěžovatel brojil proti všem námitkám, a následně se soustředil jen na slabší místo, je zcela nepřípadné. Důvod formálního podání námitek proti všem záznamům bodů spočívá v tom, že správní orgán obstarává podklady a pokutové bloky ke všem záznamům bodů. Účastník řízení v okamžiku podání námitek nemá k dispozici vůbec žádné podklady, které by mohl rozporovat. Nevyjádřením se k některým podkladům s nimi stěžovatel konkludentně vyjádřil souhlas.

[10] Řízení o námitkách není ovládáno zásadou koncentrace řízení a účastník řízení může navrhovat důkazy a přinášet nová tvrzení i v řízení o odvolání. Stěžovatel proto mohl až v odvolání uvést, že v obci Blešno nebyl. Názor krajského soudu, že stěžovatel měl celou řadu příležitostí, jak se domáhat nápravy, je irelevantní, protože přestupcům nejsou informace o záznamu bodů oznamovány. K napadení kvality oznámení neměl stěžovatel důvod, neboť tvrdil, že v dané obci nebyl a žádného přestupku se v daném místě nedopustil.

[11] Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[14] Nejvyšší správní soud se předně zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku, neboť pouze přezkoumatelný rozsudek je způsobilý k posouzení z hlediska jeho zákonnosti. Vycházel přitom z judikatury Ústavního soudu, podle níž „*není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvrácení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná*“ (nález ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08). Nejvyšší správní soud shledal, že krajský soud výslovně nereagoval na žalobní námitku zpochybňující logiku závěru, podle kterého je třeba body zaznamenat na základě jakéhokoli rozhodnutí, byť by bylo nesprávné. Naproti tomu však krajský soud v napadeném rozsudku srozumitelně vysvětlil, proč bylo oznámení policie ze dne 30. 10. 2008 o uložení pokuty v blokovém řízení dostatečně průkazné, čímž potvrzovalo

existenci pravomocného rozhodnutí o sankci za jednání zařazené do bodového hodnocení i to, že se v oznámení vymezený přestupek stal a že se ho dopustil stěžovatel. Nebyl proto důvod zvažovat, na základě jakého rozhodnutí lze body zaznamenat. Stěžovatel v žalobě nevznesl námitku, podle které správní orgán uznává pouze odečet bodů na základě zrušení rozhodnutí, a nikoli opravu záznamu bodů podle § 123f odst. 3 zákona o silničním provozu. V žalobě pouze tvrdil, že žádné pravomocné rozhodnutí neexistuje, protože v obci Blešno nebyl a žádného přestupku se nedopustil, takže neměl důvod usilovat o změnu nebo zrušení rozhodnutí. Nejvyšší správní soud proto napadený rozsudek považuje za přezkoumatelný.

[15] Nejvyšší správní soud při vypořádání námitek, kterými stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu, podle kterého záznam bodů do registru řidičů bylo možné provést na základě oznámení Policie ČR ze dne 30. 10. 2008 o uložení pokuty v blokovém řízení, odkazuje na svou dřívější judikaturu (srov. např. rozsudek NSS ze dne 28. 7. 2016, čj. 2 As 109/2016-32, a judikaturu v něm citovanou). V ní konstatoval, že oznámení o uložení blokové pokuty není nezpochybnitelným důkazem o tom, že řidič přestupek spáchal. Proto, vyskytnou-li se v řízení pochybnosti o údajích uvedených v oznámení, je nutné vycházet i z důkazů dalších. Současně však nemůže ke zpochybnění údajů v oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení dojít (bez dalšího, automaticky) vždy, když řidič namítne, že přestupek nespáchal nebo že si jej není vědom. Správní orgán musí v takovém případě posuzovat jak kvalitu zpochybňujících tvrzení řidiče, tak i kvalitu oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení.

[16] Pokud jde o kvalitu zpochybňujících tvrzení stěžovatele v právě projednávané věci, Nejvyšší správní soud přisvědčuje krajskému soudu v tom, že stěžovatel v námitkách, které podal bezprostředně poté, co mu bylo oznámeno dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení, uvedl: *„Podle ustanovení § 123f zákona o silničním provozu podávám tímto námitky proti všem záznamům bodů v registru řidičů, zejména pak ve smyslu § 123f odst. 4 zákona o silničním provozu proti záznamu kterým bylo dosaženo 12 bodů.“*; poté co se stěžovatel seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí, zaměřil svou pozornost na přestupek spáchaný dne 27. 10. 2008 a ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 12. 12. 2014 uvedl: *„Sděluji tedy správnímu orgánu, že dne 27. 10. 2008 jsem žádný přestupek v obci Blešno nespáchal, a údaje uvedené v oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení ze dne 30. 10. 2008 neodpovídají skutečnosti.“*; v doplnění odvolání stěžovatel uvedl: *„opakovaně jsem tvrdil, že jsem v obci Blešno nebyl a žádného přestupku jsem se nedopustil.“* Stěžovatel svá tvrzení nijak nekonkretizoval. Za těchto okolností nemohla stěžovatelova strohá a zcela obecná argumentace sama o sobě zpochybnit obsah oznámení ze dne 30. 10. 2008, které bylo verifikováno sdělením Policie ČR ze dne 30. 10. 2014. Vágní a ničím nepodložené tvrzení stěžovatele zpochybňující důkazy svědčící o spáchání přestupku po právu nebyla shledána ve správním řízení ani v řízení před krajským soudem za dostačující pro jeho exkulpaci a tím i pro důvod v bodovém hodnocení body nezaznamenat.

[17] Pokud jde o kvalitu oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení, krajský soud požadavku řádného posouzení oznámení dostál. V situaci, kdy ve správním řízení nemohl být předložen samotný pokutový blok, neboť byl skartován, souhlasí Nejvyšší správní soud s argumentací krajského soudu dovozující, že oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení by mělo obsahovat všechny obligatorní náležitosti pokutového bloku s výjimkou podpisů. Konstatování krajského soudu, podle něhož musí být v takovém oznámení přiměřeně uveden popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny,

druh a výměra sankce, přičemž je možné s ohledem na specifika blokového řízení přijmout i strohé a zkratkové formulace, je-li z nich patrno, komu, kdy a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena, je pak v souladu nejen s krajským soudem citovaným usnesením Nejvyššího soudu ze dne 12. 4. 2001, sp. zn. 21 Cdo 775/2000, ale i se soudobou judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek NSS ze dne 26. 5. 2016, čj. 7 As 63/2016-47). Z druhého ze zmiňovaných rozhodnutí plyne, že pokutový blok (zde oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení) nelze posuzovat s rigidní přísností. Je tak především třeba, aby konkrétní jednání konkrétní osoby bylo v bloku popsáno natolik jednoznačně a určitě, že nebude zaměnitelné s jiným jednáním. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s posouzením krajského soudu, že oznámení ze dne 30. 10. 2008 je dostatečně průkazné. Identifikuje totiž stěžovatele jako přestupce, označuje místo a čas spáchání přestupku, specifikuje, jakého přestupkového jednání se stěžovatel dopustil, uvádí, k porušení jakého ustanovení zákona o silničním provozu tím došlo, a že mu za toto jednání byla uložena bloková pokuta ve výši 2 500 Kč.

[18] Námitka stěžovatele, že jen podpis na pokutovém bloku je důkazem toho, že blokové řízení skutečně proběhlo, není důvodná. Takovým důkazem může být i oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení, nejsou-li pochybnosti o údajích v něm uvedených. V souzeném případě ke zpochybnění údajů v oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení nedošlo. Už krajský soud uvedl, že Nejvyšší správní soud na závěry učiněné v rozsudku dne 24. 8. 2010, čj. 5 As 39/2010-76, navázal v rozsudku ze dne 4. 1. 2012, čj. 3 As 19/2011-74, ve kterém výslovně uvedl, že ne každé zpochybnění údajů v oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení nutně vede k povinnosti správního orgánu vyžádat další důkazy prokazující skutečnosti zde uvedené. Stěžovatelův postup ve správním řízení nezakládal důvod pro vyžádání si dalších důkazů, proto nemůže absence pokutového bloku ovlivnit správnost zápisu bodů za přestupek spáchaný dne 27. 10. 2008. Stěžovateli krajský soud ani správní orgány nekladly za vinu skartaci pokutového bloku. Pouze dospěly k závěru, že i oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení je dostatečným podkladem pro záznam bodů, což se stěžovateli nepodařilo zpochybnit. Na uvedené nemá vliv to, že oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení i sdělení Policie ČR ze dne 30. 10. 2014 pocházejí z jednoho zdroje, stejně jako na tento závěr nemá vliv motivace stěžovatele brojit proti přestupku ze dne 27. 10. 2008 až poté, co zjistil, že pokutový blok byl skartován. Jak již bylo řečeno, i „pouhé“ oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení v souzeném případě postačovalo pro záznam bodů; sdělení Policie ČR ze dne 30. 10. 2014 jen potvrdilo správnost údajů v něm uvedených.

[19] Příslušné obecní úřady obce s rozšířenou působností provádějí záznam v registru řidičů na základě oznámení o uložení pokuty za přestupek v blokovém řízení [§ 123b odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu]. Námitky proti provedení záznamu bodů v registru řidičů může podle § 123f zákona o silničním provozu podat řidič, tj. v souzeném případě stěžovatel. Správní orgán neměl pochybnosti o tom, že se stěžovatel dne 27. 10. 2008 dopustil jednání zařazeného do bodového hodnocení; svědčilo o tom totiž oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení ze dne 30. 10. 2008, a proto na základě tohoto oznámení záznam bodů do registru řidičů provedl. Tím, kdo tvrdil nesprávnost údajů obsažených v oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení, byl stěžovatel. Důkazní břemeno proto tížilo stěžovatele. Stěžovatel však žádné důkazy, kterými by prokázal, že přestupek nespáchal, nenavrhl. Stěžovateli lze sice přisvědčit v tom, že důkazní břemeno v přestupkovém řízení primárně spočívá na správním orgánu (řízení o přestupku je ovládáno zásadou oficiality), je však nezbytné dodat, že pokud je tvrzením

obviněného z přestupku (zde tvrzením stěžovatele) některý z důkazů zpochybněn, je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal (srov. např. rozsudek NSS ze dne 22. 8. 2013, čj. 1 As 45/2013-37).

[20] Správní řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů je řízením zahajovaným na návrh, předpokladem jeho zahájení je totiž podání námitek řidičem. Námitka stěžovatele, že řízení o námitkách není ovládáno zásadou koncentrace řízení, proto důvodná není. Nehledě k tomu stěžovatel nenavrhl žádné důkazy, kterými by prokázal, že se v čas spáchání přestupku v obci Blešno nenacházel; již proto jeho dodatečně uplatněné tvrzení nemohlo zpochybnit obsah oznámení o uložení pokuty v blokovém řízení.

IV. Závěr a náklady řízení

[21] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[22] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. března 2017

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu